

Motion

1978/79:498

av Håkan Winberg och Inger Lindquist
om ändring av bevissäkringslagen

En av huvudprinciperna i det svenska skattesystemet är att det **sk**all bygga på likformighet och rättvisa. Eftersom taxeringen också till väsentlig del bygger på de skattskyldigas egna uppgifter måste **taxeringsorganisationen** ha medel till sitt förfogande som möjliggör för den att kontrollera att de lämnade uppgifterna är riktiga. Eftersom det är uppenbart att mycket betydande belopp undandras samhället genom skattebrott och andra liknande brott är det viktigt att **sådana** brott effektivt kan bekämpas.

De instrument som samhället använder för att bekämpa brott och för att kontrollera att lämnade uppgifter är riktiga får dock inte utformas så att de inte uppfyller erforderliga rättssäkerhetskrav. **Bevissäkringslagen** för **skatte- och avgiftsprocessen** (1975:1027) är ett exempel på en lag som i vissa avseenden inte kan anses ha tillräckliga rättssäkerhetsgarantier inbyggda. Lagen bör därför ändras i åtminstone två avseenden. Det ena är att **beslut** om sättningsåtgärd inte skall få ske utan att misstanke om **skattebrott** föreligger. Det andra är att beslutet alltid skall fattas av länsskattevärd och inte som nu i de flesta fall av enskild taxeringsvärd, den s. k. granskningssedaren.

Skatteprocessen bör inte ha regler som alltför mycket fjärrar sig från den allmänna processens regler. Enligt dessa senare fordras någon form av misstanke om brott för att s. k. tvångsmedel (t. ex. husrannsakan) skall få användas. Vem som helst skall inte utan att vissa fakta föreligger som tillsammans konstituerar misstanke om brott behöva utsättas för det intrång som en husrannsaka utgör.

Vissa av **sättningsåtgärderna** enligt bevissäkringslagen har, liksom husrannsakan enligt rättegångsbalken, formen av ett intrång hos den enskilde. Det är ett så långt gående ingrepp i den enskildes integritet att det inte bör få förekomma annat än när misstanke om brott förekommer.

Sättningsåtgärder kan sålunda i vissa fall vara erforderliga, men lagen bör ha en utformning som gör att beslut därför inte fattas av den värd som är ansvarig för själva kontrollarbetet utan av utomstående organ, lämpligen länsskattevärd. Enligt nu gällande ordning krävs länsskattevärdens beslut när det gäller eftersökning i privatutrymme. Av rättssäkerhetsskäl bör varje beslut om **sättningsåtgärd** fattas av länsskattevärd.

Äberopande det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring i bevissäkringslagen så att

1. den endast skall tillämpas om skälig misstanke om brott föreligger,
2. beslut om såringsåtgård endast får fattas av länsskatterätt.

Stockholm den 18 januari 1979

HÅKAN WINBERG (m)

INGER LINDQUIST (m)

